

Florin Moțiu

– coordonator –

Mariana Constantinescu, Vladimir Diaconiță,
Emese Florian, George-Alexandru Ilie,
Nicoleta Miclăuș-Bădin, Daniela Moțiu,
Kamelia Sîrbu

Teste-grilă, minispețe pentru examenele de admitere în profesiile juridice

Drept civil

Ediția a VIII-a, revăzută și adăugită

Universul Juridic

București

-2021-

Cuprins

Abrevieri.....	7
I. PARTEA GENERALĂ	9
1. Aplicarea în timp a Codului civil din 2009	9
2. Actul juridic civil	11
3. Prescripția extinctivă.....	76
4. Noțiunile de profesionist și de întreprindere	85
Răspunsuri I. Partea generală	86
II. DREPTURILE REALE PRINCIPALE	167
1. Dreptul de proprietate publică.....	167
2. Dreptul de proprietate privată.....	179
3. Modalitățile juridice ale dreptului de proprietate privată	186
4. Acțiunea în revendicare.....	199
5. Dezmembrămintele dreptului de proprietate privată	205
6. Posesia.....	215
7. Accesiunea imobiliară artificială.....	217
Răspunsuri II. Drepturile reale principale	220
III. TEORIA GENERALĂ A OBLIGAȚIILOR.....	263
1. Faptele juridice licite ca izvoare de obligații.....	263
2. Răspunderea civilă delictuală.....	266
3. Răspunderea civilă contractuală	273
4. Transmisiunea și transformarea obligațiilor	279
5. Stingerea obligațiilor	294
Răspunsuri III. Teoria generală a obligațiilor	307
IV. CONTRACTELE SPECIALE.....	348
1. Contractul de vânzare.....	348
2. Contractul de donație	368
3. Contractul de locațiune.....	375
4. Contractul de mandat	381
5. Contractul de întreținere.....	390
6. Contractul de tranzacție.....	394
7. Contractul de comodat	396
8. Contractul de împrumut de consumație.....	402
Răspunsuri IV. Contractele speciale	405
V. SUCCESIUNILE (MOȘTENIREA)	472
Răspunsuri V. Succesiunile (Moștenirea).....	486

VI. DESFACEREA CĂSĂTORIEI	504
Răspunsuri VI. Desfacerea căsătoriei.....	519
VII. FILIAȚIA.....	541
Răspunsuri VII. Filiația	555
VIII. OBLIGAȚIA LEGALĂ DE ÎNTREȚINERE	572
Răspunsuri VIII. Obligația legală de întreținere.....	584
IX. AUTORITATEA PĂRINTEASCĂ	597
Răspunsuri IX. Autoritatea părintească.....	607
X. PERSOANELE	619
Răspunsuri X. Persoanele.....	629

I. Partea generală

1. Aplicarea în timp a Codului civil din 2009

1. Atunci când noua reglementare rezolvă o problemă controversată, oferind ca soluție legislativă una dintre soluțiile date în jurisprudența sau în doctrina corespunzătoare reglementării anterioare, judecarea situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a Codului civil are loc:

- a. în baza soluției oferite de noua reglementare, cu argumentele pe care le oferă;
- b. în baza soluției oferite de noua reglementare, care trebuie însă motivată pe argumentele deduse din vechea reglementare, fără a se putea considera că s-a atribuit efect retroactiv legii noi;
- c. în baza soluției oferite de reglementarea veche, deoarece s-ar atribui efect retroactiv legii noi.

2. Validitatea clauzei de inalienabilitate instituite prin convenție încheiată înainte de intrarea în vigoare a Codului civil se apreciază în funcție de:

- a. legea în vigoare la data întocmirii convenției;
- b. prevederile noului Cod civil;
- c. pentru perioada anterioară intrării în vigoare a noului Cod civil, în funcție de vechea reglementare, iar pentru perioada ulterioară intrării în vigoare a noului Cod civil, în funcție de noua reglementare.

3. Pentru actul juridic, regula stabilită în privința legii aplicabile constă în:

- a. aplicabilitatea legii în vigoare la data încheierii actului juridic, în privința condițiilor de validitate;
- b. aplicabilitatea legii în vigoare la data încheierii actului juridic, în privința efectelor produse de acel act juridic, iar pentru efectele care se vor produce, aplicabilitatea legii în vigoare la data producerii efectelor actului juridic;
- c. aplicabilitatea legii în vigoare la data încheierii actului juridic, chiar și pentru efectele produse după intrarea în vigoare a unei noi legi.

4. Cauzele de ineficacitate ale actului juridic încheiat sub imperiul vechiului Cod civil, în lipsa unor derogări exprese în Legea nr. 71/2011, sunt guvernate de:

- a. legea în vigoare la data încheierii actului juridic, dacă împrejurarea ce a condus la ineficacitatea actului a survenit sub imperiul vechii reglementări;
- b. legea în vigoare la data încheierii actului juridic, dacă împrejurarea ce a condus la ineficacitatea actului a survenit sub imperiul noii reglementări;
- c. prevederile noului Cod civil, dacă împrejurarea ce a condus la ineficacitatea actului a survenit sub imperiul noii reglementări.

5. Dacă la data de 7 august 2012 părțile doresc să modifice un contract pe care l-au încheiat anterior intrării în vigoare a noului Cod civil:

- a. dispozițiile modificatoare sunt supuse condițiilor de fond și de formă prevăzute de legea în vigoare la data modificării;
- b. dispozițiile modificatoare sunt supuse condițiilor de fond și de formă prevăzute de legea în vigoare la data încheierii contractului;
- c. elementele care nu fac obiectul modificării rămân supuse dispozițiilor legii în vigoare la data încheierii contractului.

6. Dreptul credentierului la rezoluțiunea contractului de rentă viageră constituit cu titlu oneros, chiar și în lipsa unui pact comisoriu:

- a. este aplicabil contractelor încheiate sub imperiul vechiului Cod civil, cu condiția ca neexecutarea să aibă loc după intrarea în vigoare a noului Cod civil;
- b. nu este aplicabil contractelor încheiate sub imperiul vechiului Cod civil, indiferent de momentul în care are loc neexecutarea;
- c. este aplicabil doar contractelor încheiate ulterior intrării în vigoare a noului Cod civil.

7. Constituie excepții de la regula potrivit căreia legea în vigoare la data încheierii unui act juridic va reglementa atât efectele trecute (pentru efectele produse sub imperiul legii vechi), cât și efectele viitoare (pentru efectele care se vor produce ulterior intrării în vigoare a legii noi):

- a. dispozițiile art. 1.271 C. civ. privitoare la impreviziune;
- b. dispozițiile art. 1.274 C. civ. privitoare la transferul riscurilor în contractele translativ de proprietate;
- c. dispozițiile art. 1.717 C. civ. privitoare la defecțiunea imputabilă cumpărătorului.

8. Constituie aplicații ale regulii privind aplicabilitatea legii în vigoare la data încheierii unui act juridic, atât în privința efectelor trecute (principiul neretroactivității), cât și în privința efectelor viitoare (principiul ultraactivității legii vechi):

- a. dispozițiile privitoare la clauza de inalienabilitate instituită prin convenție;
- b. dispozițiile privitoare la contractul de mandat încheiat înainte de intrarea în vigoare a noului Cod civil, pentru care părțile nu au prevăzut un termen;
- c. dispozițiile privitoare la îmbunătățirile efectuate de locator după intrarea în vigoare a noului Cod civil.

9. Rămân supuse dispozițiilor legale care le-au instituit, fără nicio excepție:

- a. prescripțiile extinctive începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi;
- b. decăderile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi;
- c. uzucapiunile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi.

10. Invocarea, ulterior intrării în vigoare a noului Cod civil, a uzucapiunii împlinite sub imperiul legii vechi va fi guvernată de:

- a. dispozițiile legii vechi, fiind vorba de ultraactivitatea legii vechi pentru o situație juridică *pendente*;
- b. dispozițiile legii vechi, fiind vorba de neretroactivitatea legii noi;
- c. dispozițiile noului Cod civil.

440. În sensul art. 3 C. civ., dispozițiile acestuia sunt aplicabile:

- a. raporturilor patrimoniale și nepatrimoniale dintre profesioniști;
- b. raporturilor patrimoniale și nepatrimoniale dintre particulari;
- c. raporturilor dintre profesioniști și orice alte subiecte de drept civil.

441. Intră în sfera noțiunii de profesioniști:

- a. orice persoană care exploatează o întreprindere;
- b. orice persoană autorizată să desfășoare activități economice sau profesionale, astfel cum aceste noțiuni sunt prevăzute de lege la data intrării în vigoare a Codului civil;
- c. orice persoană care prestează servicii în contextul libertății de prestare transfrontalieră a serviciilor, așa cum este prevăzută aceasta la art. 49 din Tratatul de instituire a Comunității Europene.

442. Persoanele care exercită profesii liberale:

- a. sunt obligate prin lege să își organizeze activitatea sub forma unei întreprinderi economice, în condițiile art. 3 C. civ.;
- b. exploatează o întreprindere civilă sau economică, fiind supuse reglementărilor din legi speciale;
- c. desfășoară o activitate cu caracter civil, cu particularitățile specifice fiecărei profesii liberale.

443. Constituie caracteristică a exploatării unei întreprinderi:

- a. exercitarea ocazională a unei activități de producere, administrare ori înstrăinare de bunuri sau prestare de servicii;
- b. se realizează în mod obligatoriu de mai multe persoane;
- c. este indiferent dacă are sau nu ca scop obținerea de profit.

Răspunsuri

I. Partea generală

1. c (G. Boroi, L. Stănciulescu, *Instituții de drept civil în reglementarea noului Cod civil*, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 3)

a – răspuns greșit, în temeiul principiului neretroactivității legii;

b – răspuns greșit, deoarece, în lipsa unui text de lege expres, apreciem că pronunțarea soluției în temeiul legii vechi este strict legală; ar fi însă justificată această adoptare mai ales în situația în care efectele prevăzute de situația juridică respectivă se produc în momentul intrării în vigoare a legii noi; mai mult, în considerarea imperativului de a avea o practică judiciară previzibilă, este recomandabil a se da această soluție;

c – răspuns corect, deoarece, atât în privința faptelor constitutive, modificatoare sau extinctive de situații juridice, realizate în întregime înainte de intrarea în vigoare a legii noi, cât și a efectelor produse de acea situație juridică, se aplică numai legea veche.

2. **a** (art. 60 din Legea nr. 71/2011)

a – răspuns corect, în temeiul art. 60 din Legea nr. 71/2011, care dispune că valabilitatea clauzei de inalienabilitate instituite prin convenție sau testament este guvernată de legea în vigoare la data încheierii convenției sau a testamentului.

3. **a, c** [art. 6 alin. (2) și (3) C. civ.; art. 102 alin. (1) din Legea nr. 71/2011]

a, c – răspunsuri corecte, în temeiul art. 6 alin. (2) și (3) C. civ., precum și al art. 102 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, care prevede: „contractul este supus dispozițiilor legii în vigoare la data când a fost încheiat în tot ceea ce privește încheierea, interpretarea, efectele, executarea și încetarea sa”.

4. **a, b** [art. 6 alin. (3) C. civ.; art. 4 din Legea nr. 71/2011]

a, b – răspunsuri corecte, în temeiul art. 6 alin. (3) C. civ. și al art. 4 din Legea nr. 71/2011, care dispune că actele juridice lovite de nulitate absolută ori relativă sau afectate de alte cauze de ineficacitate la data intrării în vigoare a legii noi sunt supuse dispozițiilor legii vechi, neputând fi considerate valabile ori, după caz, eficace potrivit dispozițiilor legii noi.

5. **a, c** (art. 102 din Legea nr. 71/2011)

a, c – răspunsuri corecte, în temeiul art. 102 din Legea nr. 71/2011.

6. **b, c** [art. 2.251 alin. (2) C. civ.]

b – răspuns corect, deoarece, în lipsa unor derogări exprese în Legea nr. 71/2011, cauzelor de ineficacitate li se aplică legea în vigoare la data încheierii actului juridic, chiar dacă împrejurarea ce a condus la ineficacitatea actului a survenit sub imperiul noii reglementări;

c – răspuns corect, în temeiul art. 2.251 alin. (2) C. civ.

7. **c** (art. 107, art. 108 și art. 122 din Legea nr. 71/2011)

a, b – răspunsuri greșite, în temeiul art. 107 din Legea nr. 71/2011 și, respectiv, al art. 108 din Legea nr. 71/2011;

c – răspuns corect, în temeiul art. 122 din Legea nr. 71/2011, care prevede că art. 1.717 C. civ. se aplică și contractelor încheiate înainte de data intrării în vigoare a Codului civil din 2009, în cazul în care comportamentul cumpărătorului care pricinuieste defecțiunea intervine după această dată.

8. **a, b** [art. 60 alin. (1), art. 142 și art. 131 din Legea nr. 71/2011]

a – răspuns corect, în temeiul art. 60 alin. (1) din Legea nr. 71/2011;

b – răspuns corect, în temeiul art. 142 din Legea nr. 71/2011;

c – răspuns greșit, fiind o excepție de la regula menționată, în temeiul art. 131 din Legea nr. 71/2011.

9. **b, c** [art. 201, art. 203 și art. 204 din Legea nr. 71/2011; art. 6 alin. (4) C. civ.]

a – răspuns greșit, deoarece art. 203 și art. 204 din Legea nr. 71/2011 instituie două derogări de la aplicarea legii sub imperiul căreia a început să curgă prescripția;

b, c – răspunsuri corecte, în temeiul art. 6 alin. (4) C. civ. și al art. 201 din Legea nr. 71/2011.

10. **b** [G. Boroî, L. Stănciulescu, *op. cit.*, p. 8; art. 6 alin. (2) C. civ.]

b – răspuns corect, în temeiul art. 6 alin. (2) C. civ.

11. **a, b, c** [art. 6 alin. (2) C. civ.; art. 82 din Legea nr. 71/2011]

a, b, c – răspunsuri corecte, în temeiul art. 6 alin. (2) C. civ. și al art. 82 din Legea nr. 71/2011.

12. **a, c** (art. 103, art. 110 și art. 118 din Legea nr. 71/2011)

a, c – răspunsuri corecte, în temeiul art. 103 și art. 110 din Legea nr. 71/2011, respectiv art. 118 din același act normativ.

13. – [art. 6 alin. (3) C. civ.; art. 60 alin. (2) din Legea nr. 71/2011]

a, b, c – răspunsuri greșite, deoarece, în temeiul art. 6 alin. (3) C. civ. și al art. 60 alin. (2) din Legea nr. 71/2011, validitatea clauzei de inalienabilitate instituite prin testament este guvernată de legea în vigoare la data încheierii acestuia, iar efectele clauzei sunt guvernate de legea în vigoare la data deschiderii succesiunii.

14. **c** [G. Boroî, L. Stănciulescu, *op. cit.*, pp. 78-79; art. 1.324 și art. 1.326 alin. (1) C. civ.]

a – răspuns greșit, deoarece clasificarea actelor juridice în unilaterale și bilaterale se face după criteriul numărului părților; criteriul conținutului permite clasificarea contractelor în unilaterale și bilaterale; dacă orice contract unilateral este un act juridic bilateral sau plurilateral, atunci actul juridic unilateral nu reprezintă niciodată un contract, fiind rezultatul unei manifestări unilaterale de voință;

b – răspuns greșit, deoarece art. 1.326 alin. (1) C. civ. prevede situațiile în care actul juridic unilateral este supus comunicării [„(...) când constituie, modifică sau stinge un drept al destinatarului și ori de câte ori informarea destinatarului este necesară potrivit naturii actului”]; orice act juridic unilateral este rezultatul manifestării de voință a unei singure persoane, indiferent că este sau nu supus comunicării sale către destinatar;

c – răspuns corect, deoarece, dacă actul juridic unilateral are caracter declarativ de drepturi, va produce efecte și *ex tunc* (pentru trecut); de exemplu, actul confirmativ produce efecte și pentru trecut, în schimb, acceptarea moștenirii produce efecte din momentul manifestării de voință a părții.

15. **a** (ICCJ, s. I civ., dec. nr. 3956 din 13 mai 2005, disponibilă pe www.scj.ro)

a – răspuns corect, deoarece, prin actul de renunțare, renunțătorul devine străin de moștenire, manifestarea sa de voință fiind în sensul de a nu-și însuși titlul de moștenitor, actul de renunțare fiind un act juridic indivizibil;

b – răspuns greșit, față de răspunsul de mai sus;

c – răspuns greșit, deoarece eventualele acte de acceptare tacită trebuie invocate cu ocazia dezbaterii succesiunii, în fața notarului public.

16. – (G. Boroî, L. Stănciulescu, *op. cit.*, nota de subsol nr. 1, pp. 78-79)

a – răspuns greșit, deoarece purga este oferta făcută de dobânditorul imobilului către creditorul ipotecar (deci, un act juridic unilateral), nu un contract care implică acordul de voință al părților;